

גזירה משורגת – שלמים, נל"א, נל"י/ה – תרגול

1. לפניכם ארבע מילים.

מְגִבִּית, מְחַצֵּית, מְעַלֵּית, מְטַלֵּית

- א. מעל כל מילה רשמו את שורשה.
- ב. מהו המשקל המשותף לארבע המילים? _____
- ג. לפניכם שני משפטים, ובכל אחד מהם מודגשת צורה. הקיפו את המשפט שלצורה המודגשת בו זהה בשורשה לשורש המילה **מְעַלֵּית**.
- (1) **תַּעֲלוּ** את כוחותיכם למטרות טובות.
- (2) אל **תַּעֲלוּ** על הסולם הרעוע.

2. גל קיבל ממורתו את חמש המילים האלה: **גְּנָאִי, פְּנָאִי, טָלָאִי, לוֹאִי, מְלָאִי**.
- היה עליו לקבוע מי מהן היא שייכת לגזרת נל"י/ה ומי מהן שייכת לגזרת נל"א.
- עזרו לגל למיין את שש המילים בטבלה שלפניכם, וכתבו מה, לדעתכם, יכול לסייע בהבנה בין הגזרות במקרה זה.

מילים מגזרת נל"י/ה	מילים מגזרת נל"א

מה סייע לכם להבחין בין הגזרות? _____

3. לפניכם שבע מילים.

המְרָאָה, מאַפָּה, צוֹאָה, מְגִבָּה (בלועזית: ג'ק), מְכִיָּרָה, מְחַאָּה, חֲטוּי

1. פרטו את הגזרות של המילים. _____
2. מיינו את המילים בטבלה שלהלן לפי הגזרה.

הגזרה:	הגזרה:	הגזרה:

4. האקדמיה ללשון העברית קבעה את המילה **מצְלָה** תמורת "מנגל" ואת **מצְלָה** תמורת אירוע "על האש". במה נבדלות שתי המילים? הקיפו את ההיגד הנכון.

- בשורש
- בגזרה
- במשקל
- בדרך התצורה

5. לפניכם קטע מתוך המאמר "זה לא רק ספורט" (עמ' 297 בספר "לשון בקלי קלות"), ובו מילים מודגשות. קראו אותו, וענו על השאלות שאחריו.

שיעורי חינוך גופני בבתי הספר הם הזדמנות להקנות לתלמידים ערכים החורגים מתוכניות הלימוד הקבועות ומתמקדים בשמירה על כושר ועל בריאות פיזית. אפשר לנצל את שיעורי החינוך הגופני לחינוך לערכים חשובים וְרְצוּנִים כגון רְאִיתַת האחר, קבלת הַשׁוֹנָה, סובלנות, שְׁוִיוֹן הזדמנויות, התמודדות עם קִשְׁי [...] ועוד.

- א. מהי הגזרה המשותפת לכל המילים המודגשות? _____
- ב. העתיקו מן הקטע שתי מילים מודגשות הקשורות לבניין קל. _____, _____
- ג. לפניכם שתי מילים מן הקטע. כתבו לצד כל אחת מהן את משקלה. _____

שְׁוִיוֹן _____

רְאִיתַת _____

ד. לפניכם ארבעה שמות של בעלי מקצוע. הקיפו את השם שאִינו שייך לגזרה של השמות המופיעים בקטע.

גַּבַּאי (בבית כנסת), כְּלָאִי (דרגת קצונה בשירות בתי הסוהר), בְּנָאִי, חֲזָאִי

6. לפניכם חמש מילים.

תַּפְנִיַת, תַּרְמִית, תַּעֲנִית, תַּסְכִּית, תַּצְפִּית

- א. איזו מילה יכולה להתפרש גם כפועל בבניין הפעיל? _____
- ב. איזו מילה יוצאת דופן מבחינת הגזרה? _____
- ג. מהי הגזרה של יתר המילים (אלה שלא כתבתם בתת-סעיף ב)? _____